

CULTUURRAAD
VOOR DE
NEDERLANDSE CULTUURGEMEENSCHAP

ZITTING 1971-1972

28 SEPTEMBER 1972

VOORSTEL VAN DECREET
betreffende de schrijfwijze van de Nederlandse taal

VERSLAG
**namens de Commissie voor taalwetgeving en taalbescherming
uitgebracht door de heer COENS**

DAMES EN HEREN,

Uw commissie heeft drie vergaderingen gewijd aan het voorstel van decreet betreffende de schrijfwijze van de Nederlandse taal.

De hoofdindieners van het voorstel heeft allereerst gewezen op de beroering in een ruim publiek ontstaan naar aanleiding van een geplande eventuele spellingswijziging.

Hij is van oordeel dat de beslissing door de Cultuurraad moet worden genomen.

Immers, uit de parlementaire werkzaamheden die geleid hebben tot de grondwetsherziening en tot de goedkeuring

Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : de heer Mattheyssens.

Vaste leden : de heren :

Callebert, Coens, Cooreman, De Seranno, Lindemans, Tanghe, Leo Vanackere, Verroken, Verstele, Willems;
Boel, Laridon, Roelants, Rombaut, Van Bogaert, Vanderhaegen;
Anciaux, Belmans, Mattheyssens, Vandezande;
Hendrickx, Kempinaire, Poma.

Plaatsvervangers : de heren :

De Kerpel, Smeers, Van der Aa, Van Herreweghe, van Waterschoot;
Féris, Vandenhove, Vernimmen;
Sels, Van Leemputten;
Clerckx, Vanderpoorten.

Zie :

34 (1971-1972) :

— N° 1 : Voorstel van decreet.

van de wet van 21 juli 1971 blijkt, dat de grondwetgever en de wetgever beschouwd hebben dat de spelling van de taal een aspect is van de « luister van de taal ».

Door het voorstel van decreet goed te keuren, zou de Cultuurraad de bedoeling van de grondwetgever bevestigen. De indiener wenst ook tot een spellingsstabiliteit te komen, alhoewel hij het evolutief karakter van het taalgebruik geenszins loochent.

Een ander lid is echter van mening dat het decreet overbodig zou zijn, mochten de voorbereidende werken van de grondwetsherziening zo duidelijk de stelling van de indiener aantonen.

Zijns inziens vormt de spelling geen deel van de taal, het is slechts een schrijfwijze van de gesproken levende taal. Het gaat, meent hij, om een technische en derhalve niet-politieke zaak : spelling is een overeenkomst omtrent de gebruikte symbolen. De oplossing van het spellingsvraagstuk moet toevertrouwd worden aan deskundigen.

Drie basisprincipes moeten veilig worden gesteld :

- een enkele spelling (afschaffing van de voorkeur- of van de progressieve spelling);
- een enkele spelling voor Nederland en Vlaanderen;
- de noodzakelijke stabiliteit (een langdurige spellingsrust).

Hetzelfde lid meent dat de Cultuurraad een te veelkop-pige vergadering is om over de spelling te beraadslagen. De wenselijkheid van een spellingseenheid voor het gehele Nederlandse taalgebied wordt door de commissie beklemtoond. De commissieleden menen dat overleg of zelfs een verdrag met Nederland derhalve geboden is.

De Minister van Nederlandse Cultuur ook acht het wenselijk dat de schrijfwijze door de Cultuurraad zou worden bekrachtigd. De grondwetgever heeft de spelling in de bevoegdheidssfeer van de cultuurautonomie geplaatst en derhalve onttrokken aan de nationale wetgever.

De Minister herinnert eraan dat in het Belgisch-Nederlands cultureel akkoord te lezen is dat tussen beide landen overleg wordt gepleegd over spellingszaken.

Ook hij meent dat de voorkeur- en de progressieve spelling moeten worden eengemaakt.

Concreet stelt hij het volgende voor :

- de Cultuurraad zou de schrijfwijze in globo bekrachtigen of niet;
- het probleem van bastaardwoorden en van historische namen zou door de Minister worden geregeld;
- een Nederlands-Vlaams overlegorgaan zou dienen opgericht. Hierin zouden behalve taaldeskundigen, ook literatoren, ingenieurs, economen, sociologen, uitgevers, journalisten enz. zitting hebben.

Tijdens de tweede vergadering heeft de indiener nogmaals beklemtoond dat zijn bedoeling is de Cultuurraad te betrekken bij het spellingsvraagstuk. Dit kan gebeuren door b.v. een koninklijk besluit bij decreet te bekrachtigen, zoals voor de fusies van gemeenten.

Een ander commissielid wenst te onderstrepen dat naast het regeringsinitiatief ook het parlementair initiatief aan bod moet kunnen komen.

De commissie heeft dan een nieuwe tekst aangenomen, die hierna volgt.

In verband met artikel 3 heeft de commissie uitdrukkelijk onderstreept dat het de bedoeling was de officiële schrijfwijze van het Nederlands verplicht te stellen voor

alle openbare en daarmee gelijkgestelde diensten, instellingen en ambtenaren in de ruimste zin (overheidsbesturen en -diensten, onderwijs, leger, gerecht, notarissen, concessiehouders van openbare diensten enz. in Brussel-Hoofdstad en in het Nederlands taalgebied).

De artikels en het geheel van het voorstel van decreet worden eenparig goedgekeurd.

De Verslaggever,

D. COENS.

De Voorzitter,

R. MATTHEYSENS.

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE.

Artikel 1.

De officiële schrijfwijze van de Nederlandse taal wordt vastgesteld bij koninklijk besluit. Het koninklijk besluit wordt bekrachtigd bij decreet.

Deze bekrachtiging is niet vereist voor de schrijfwijze van bastaardwoorden en van historische namen.

Art. 2.

Een decreet en een besluit zoals bedoeld in artikel 1 worden uitgevaardigd op grond van voorstellen door een bestendig college van advies uitgebracht.

De Minister tot wiens bevoegdheid de Nederlandse Cultuur behoort, is belast met de oprichting van dit college, waarin tenminste twee leden van de « Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal- en Letterkunde » en van de « Koninklijke Academie voor Wetenschappen, Letteren en Schone Kunsten » zetelen.

Art. 3.

De officiële schrijfwijze van de Nederlandse taal wordt gebruikt in alle in het Nederlands gestelde stukken, uitgaande van openbare instellingen en daarmee gelijkgestelde diensten.

Art. 4.

Alle instellingen van openbaar en gesubsidieerd onderwijs, alsmede alle door de overheid gesubsidieerde verenigingen en instellingen, gebruiken de officiële schrijfwijze van de Nederlandse taal.

Art. 5.

De Minister tot wiens bevoegdheid de Nederlandse Cultuur behoort, is belast met de uitvoering van dit decreet.
